

30.10.2017

Asia/16

§ 974

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta ruoppausmassojen läjitykseen Koirasaarenluotojen ja Lökkiluodon meriläjitysalueille

HEL 2017-007268 T 11 01 00 00

ESAVI/6702/2017

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta ruoppausmassojen läjitykseen Koirasaarenluotojen ja Lökkiluodon meriläjitysalueelle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunginhallitus viittaa Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluviranomaisena 29.9.2017 antamaan lausuntoon Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja toteaa, että hanke on välttämätön Kruunusillat-hankkeelle. Koirasaarenluotojen ja Lökkiluodon meriläjitysalueilla on voimassaolevat vesiluvat.

Kruunusillat-hankkeelle massojen läjitys on välttämätön osa Nihti-Kruunuvuorenranta -osuuden rakentamista. Läjityksestä ei arvioida aiheutuvan vesilupahakemuksissa tai päätöksissä kuvattuja haitallisia vaikutuksia suurempia vaikutuksia eikä korvattavaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä.

Vesilain mukaisen luvan myöntäminen on perusteltua. Alueella on selvitetty ja otettu huomioon ruopattavan aineksen laatu vesilupien tarkoittamalla tavalla. Hanke on asemakaavan mukainen. Kruunusillat-hanke edistää kaupungin yhtenäisyyttä muun muassa parantuvan saavutettavuuden myötä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausuntopyyntö 6.9.2017 Kruunusillat hankkeesta syntyvien massojen sijoittamisesta
- 2 Vesilupahakemus Kruunusillat hankkeen ruoppausmassojen läjittämisiksi 22.6.2017.pdf
- 3 Ruoppausmassojen meriläjitys Lökkiluodon ja Koirasaarenluotojen meriläjitysalueille, vesilain mukainen lupahakemus liitteineen, 15.6.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Ympäristöluvut

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Kruunusillat hankkeessa syntyvien ruoppausmassojen sijoittamisesta Lokkiluodon ja Koirasaareen luotojen meriläjitysalueelle. Lausuntoa on pyydetty 13.10.2017 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 7.11.2017 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Ruoppausmassat syntyvät Helsingin kaupungin Kruunusillat-hankkeen Nihti-Kruunuvuorenranta –osuudelta, jonka vesirakentamistoimenpiteisiin on haettu erillistä vesilupaa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 5.1.2017 antamallaan päätöksellä (nro 7/2017/2, dnro ESA-VI/7406/2015) myöntänyt vesiluvan Kruunusillat-hankkeeseen kuuluvan Nihti-Kruunuvuorenranta –yhteyden rakentamiseen. Vesilupa ei ole vielä lainvoimainen, sillä päätöksestä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen.

Nihti-Kruunuvuorenranta –osuuden ruoppausmassojen meriläjittämisen vesilupaa on edellytetty haettavaksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston ja Uudenmaan ELY-keskuksen välisten neuvotteluiden tuloksena. Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan ruoppausmassojen läjityskelpoisuutta ei ole käsitelty Nihti-Kruunuvuorenranta –vesitaloushankkeen lupapäätöksessä, minkä vuoksi lupaa ruoppausmassojen läjittämiseksi on haettava. Läjityskelpoisuuden arvioimista on edellytetty Lokkiluodon ja Koirasaarenluotojen meriläjitysalueiden vesilupapäätöksissä.

Nihti-Kruunuvuorenranta –osuuden ruoppausmassojen määräksi arvioidaan yhteensä noin 240 000 m³ ktr. Ruoppausmassoista noin 1 250 m³ luokiteltiin pilaantuneiksi (taso 2), ja ne kuorintaruopataan ja kuljetetaan

30.10.2017

luvanvaraisiin maa-aineksen vastaanottopaikkoihin. Muutoin ruoppausmassat on suunniteltu meriläjittäviksi.

Läjityskelpoisuuden arvioimiseksi ruoppausmassat luokiteltiin Ympäristöministeriön (2015) Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen mukaisiin ruoppausmassan läjityskelpoisuuden arvioinnissa käytettäviin pitoisuustasoihin sedimenttipisteiden normalisoitujen haitta-ainepitoisuuksien perusteella sedimentin syvyystedot huomioiden. Tulosten perusteella arvioitiin, että tasoa 1A korkeampia pitoisuustasoja esiintyy ainostaan pintakerroksessa (0-30 cm). Pilaantuneita maalle läjitettäviä eli haitta ainepitoisuuksiltaan tason 2 sedimenttejä esiintyy paikoin ruoppausalueen pintasedimentissä (0-30 cm) Korkeasaaren edustalla.

Läjitysten aikana joidenkin raskaiden PAH-yhdisteiden ja organotinojen pitoisuudet voivat ylittää läjitysalueen lähellä ajoittain pintavedelle asetetut ympäristölaatunormit tai esitetyt PNEC-arvot. Suhteellisen herkäliukoisilla aineilla (mm. arseeni, sinkki, naftaleeni) laskennalliset pitoisuudet huokosvedessä muodostuvat suuriksi, mutta vastaavasti pitoisuudet vähenevät ajan myötä suhteellisen nopeasti. Kokonaisuutena haitallisten vaikutusten todennäköisyys ja mahdollinen laajuus huomioon ottaen läjitysten aikaiset ekologiset riskit eivät ole merkityksellisiä.

Läjitysalueet on suunniteltu niin, että läjitettyjen massojen kulkeutuminen läjitysalueen ulkopuolelle esimerkiksi voimakkaiden tuulien aiheuttamien virtausten vaikutuksesta on vähäistä. Edellä esitetyn perusteella on ilmeistä, että läjitysalueelta sen ulkopuolelle kulkeutuvassa kiintoaineessa ei ole sellaisia bioaktiivisia haitta-ainepitoisuuksia tai määriä, että niistä olisi merkityksellistä haittaa eliölle läjitysalueiden ulkopuolella. Läjitysten loputtua läjitysalueen pohjan läheiseen vesikerrokseen muodostuvat haitta-aineiden pitoisuudet jäävät pieniksi alittaen vastaavat ympäristölaatunormit tai PNEC-arvot. Kokonaisuutena arvioiden haitallisten vaikutusten todennäköisyys ja mahdollinen laajuus huomioon ottaen läjitysten aikaiset tai pitkän aikavälin kulkeutumisriskit eivät ole merkityksellisiä.

Pintakerrosta syvemmällä ruoppausmassat ovat enintään tasoa 1A. Tason 1A haitta-ainepitoisuudet ovat niin pieniä, ettei niillä ole vaikutusta läjityskelpoisuuteen. Suurin osa (98 %) vesitaloushankealueen ruoppausmassasta arvioidaan olevan enintään tasoa 1A. Meriläjitettävien ruoppausmassojen on arvioitu olevan haitta-ainepitoisuuksiltaan normalisoituina osa-alueittain enintään tasoa 1B. Ruoppausmassat vastaavat läjitysalueiden lupaehdoissa hyväksytyt massoja, eikä massojen läjittäminen siten aiheuta läjitysalueiden luvissa kuvattuja haitallisia vaikutuksia suurempia vaikutuksia.

30.10.2017

Lokkiluodon ja Koirasaarenluotojen läjitysalueille on tehty vuonna 2014 riskinarvio kontaminoituneiden ruoppausmassojen läjittämisestä. Riskinarviossa tarkasteltiin läjityksen vaikutuksia toiminnan aikana sekä pitkällä aikavälillä sen jälkeen. Riskit arvioitiin varmuusperiaatteen mukaisesti todennäköisesti todellista suuremmiksi.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelujen lausunnot.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausuntopyyntö 6.9.2017 Kruunusillat hankkeesta syntyvien massojen sijoittamisesta
- 2 Vesilupahakemus Kruunusillat hankkeen ruoppausmassojen läjittämisiksi 22.6.2017.pdf
- 3 Ruoppausmassojen meriläjitys Lokkiluodon ja Koirasaarenluotojen meriläjitysalueille, vesilain mukainen lupahakemus liitteineen, 15.6.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Ympäristöluvut

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Ympäristöpalvelut Ympäristönsuojelu Yksikön päällikkö 29.09.2017 § 101

HEL 2017-007268 T 11 01 00 00

ESAVI/6702/2017

Päätös

30.10.2017

Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö, jolle kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvien lausuntojen antaminen on delegoitu (kaupunginhallituksen johtamisen jaosto 22.5.2017, 96 §) päättää antaa asiasa seuraavan lausunnon.

Suurin osa Kruunusillat-hankkeesta syntyvistä ruoppausmassoista arvioidaan olevan haitta-ainepitoisuudeltaan enintään tasoa 1A. Meriläjitettävien ruoppausmassojen on arvioitu olevan haitta-ainepitoisuksiltaan normalisoituina osa-alueittain enintään tasoa 1B. Näin ollen ne täyttävät vastaanottavien läjitysalueiden lupaehdoissa läjitettävien ruoppausmassojen haitta-ainepitoisuuksille asetetut vaatimukset.

Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö toteaa, että sekä Kruunusillat-hankkeen että Lokkiluodon ja Koiransaarenluotojen läjitysalueiden vesilain mukaisissa luvissa on annettu määräykset ruoppaus- ja läjitystöiden suorittamisesta, joita noudattamalla voidaan vähentää vesiluonnolle aiheutuvia haitallisia vaikutuksia. Lupamääräysten lisäksi on syytä huomioida myös läjityksenaikaiset virtausolosuhteet alueella ja välttää läjitystä tilanteissa, jolloin virtausnopeus on vallitsevien sääolosuhteiden takia tavanomaista suurempi.

Päätöksen perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan, rakennukset ja yleiset alueet -palveluiden vesilain mukaisesta hakemuksesta ruoppausmassojen sijoittamiselle hakijan omistuksessa oleville ja luvat omaaville Lokkiluodon ja Koirasaarenluotojen meriläjitysalueille. Lausuntoa pyydetään 13.10.2017 mennessä.

Ruoppausmassat syntyvät Helsingin kaupungin Kruunusillat-hankkeen Nihti-Kruunuvuorenranta –osuudelta, jonka vesirakentamistoimenpiteisiin on haettu erillistä vesilupaa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 5.1.2017 antamallaan päätöksellä (nro 7/2017/2, dnro ESA-VI/7406/2015) myöntänyt vesiluvan Kruunusillat-hankkeeseen kuuluvan Nihti-Kruunuvuorenranta –yhteyden rakentamiseen. Vesilupa ei ole vielä lainvoimainen, sillä päätöksestä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen.

Nihti-Kruunuvuorenranta –osuuden ruoppausmassojen meriläjittämisen vesilupaa on edellytetty haettavaksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston ja Uudenmaan ELY-keskuksen välisten neuvotteluiden tuloksena. Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan ruoppausmassojen läjityskelpoisuutta ei ole käsitelty Nihti-Kruunuvuorenranta –vesitaloushankkeen lupapäätöksessä, minkä vuoksi lupaa ruoppausmassojen läjittämiseksi on haettava. Läjityskelpoisuuden arvioimista on edellytetty Lokkiluodon ja Koirasaarenluotojen meriläjitysalueiden vesilupapäätöksissä.

30.10.2017

Nihti-Kruunuvuorenranta –osuuden ruoppausmassojen määräksi arvioitiin yhteensä noin 240 000 m³tr. Ruoppausmassoista noin 1 250 m³ luokiteltiin pilaantuneiksi (taso 2), ja ne kuorintaruopataan ja kuljetetaan luvanvaraisiin maa-aineksen vastaanottoaikoisiin. Muutoin ruoppausmassat on suunniteltu meriläjitettäväksi.

Läjityskelpoisuuden arvioimiseksi ruoppausmassat luokiteltiin Ympäristöministeriön (2015) Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen mukaisesti ruoppausmassan läjityskelpoisuuden arvioinnissa käytettäviin pitoisuustasoihin sedimenttipisteiden normalisoitujen haitta-ainepitoisuuksien perusteella sedimentin syvyyssiedot huomioiden. Tulosten perusteella arvioitiin, että tasoa 1A korkeampia pitoisuustasoja esiintyy ainostaan pintakerroksessa (0-30 cm). Pilaantuneita maalle läjitettäviä eli haitta ainepitoisuuksiltaan tason 2 sedimenttejä esiintyy paikoin ruoppausalueen pintasedimentissä (0-30 cm) Korkeasaaren edustalla.

Pintakerrosta syvemmällä ruoppausmassat ovat enintään tasoa 1A. Tason 1A haitta-ainepitoisuudet ovat niin pieniä, ettei niillä ole vaikutusta läjityskelpoisuuteen. Suurin osa (98 %) vesitalousalueen ruoppausmassasta arvioidaan olevan enintään tasoa 1A. Meriläjitettävien ruoppausmassojen on arvioitu olevan haitta-ainepitoisuuksiltaan normalisoituina osa-alueittain enintään tasoa 1B. Ruoppausmassat vastaavat läjitysalueiden lupaehdoissa hyväksytyjä massoja, eikä massojen läjittäminen siten aiheuta läjitysalueiden luvissa kuvattuja haitallisia vaikutuksia suurempia vaikutuksia.

Lokkiluodon ja Koirasaarenluotojen läjitysalueille on tehty vuonna 2014 riskinarvio kontaminoituneiden ruoppausmassojen läjittämisestä. Riskinarviossa tarkasteltiin läjityksen vaikutuksia toiminnan aikana sekä pitkällä aikavälillä sen jälkeen. Riskit arvioitiin varmuusperiaatteen mukaisesti todennäköisesti todellista suuremmiksi.

Läjitysten aikana joidenkin raskaiden PAH-yhdisteiden ja organotinojen pitoisuudet voivat ylittää läjitysalueen lähellä ajoittain pintavedelle asetetut ympäristölaatonormit tai esitetyt PNEC-arvot. Suhteellisen herkäksiukoisilla aineilla (mm. arseeni, sinkki, naftaleeni) laskennalliset pitoisuudet huokosvedessä muodostuvat suuriksi, mutta vastaavasti pitoisuudet vähenevät ajan myötä suhteellisen nopeasti. Kokonaisuutena haitallisten vaikutusten todennäköisyys ja mahdollinen laajuus huomioon ottaen läjitysten aikaiset ekologiset riskit eivät ole merkityksellisiä.

Läjitysalueet on suunniteltu niin, että läjitettyjen massojen kulkeutuminen läjitysalueen ulkopuolelle esimerkiksi voimakkaiden tuulien aiheuttamien virtausten vaikutuksesta on vähäistä. Edellä esitetyn perusteella

30.10.2017

on ilmeistä, että läjitysalueelta sen ulkopuolelle kulkeutuvassa kiintoaineessa ei ole sellaisia bioaktiivisia haitta-ainepitoisuuksia tai määriä, että niistä olisi merkityksellistä haittaa eliölle läjitysalueiden ulkopuolella. Läjitysten loputtua läjitysalueen pohjan läheiseen vesikerrokseen muodostuvat haitta-aineiden pitoisuudet jäävät pieniksi alittaen vastaavat ympäristölaatu normit tai PNEC-arvot. Kokonaisuutena arvioiden haitallisten vaikutusten todennäköisyys ja mahdollinen laajuus huomioon ottaen läjitysten aikaiset tai pitkän aikavälin kulkeutumiskäsit eivät ole merkityksellisiä.

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 27.9.2017

HEL 2017-007268 T 11 01 00 00

Lausuntopyyntö

Kaupunginhallitus pyytää kaupunkiympäristön toimialalta lausuntoa vesilain mukaisesta lupahakemuksesta, joka koskee ruoppausmassojen meriläjitystä Lökkiluodon ja Koirasaarenluotojen meriläjitysalueille. Lausunto on pyydetty antamaan 29.9.2017 mennessä.

Lupahakemuksen sisältö

Lupahakemusta koskeva Lökkiluodon meriläjitysalue sijaitsee noin kaksi kilometriä Hernesaaresta kaakkoon. Koirasaarenluodot sijaitsevat Lauttasaaresta noin seitsemän kilometriä etelään. Lausuntoa koskevat ruoppausmassat syntyvät Kruunusillat-hankkeen Nihti-Kruunuvuorenranta osuudelta. Osuudelle rakennetaan kaksi siltaa. Hankkeen vesirakentamistoimenpiteisiin on haettu erillistä lupaa, joka ei ole vielä lainvoimainen. Lökkiluodon ja Koirasaarenluotojen meriläjitysalueilla vesiluvat tulivat voimaan 8.11.2016 ja 9.12.2016. Helsingin edustalle perustettavista meriläjitysalueista on tehty ympäristövaikutusten arviointi, jonka selostus valmistui joulukuussa 2012. Meriläjitysalueet sijaitsevat Helsingin kaupungin omistamalla alueella.

Nihti-Kruunuvuorenranta -osuuden ruoppausmassojen määräksi on arvioitu 240 000 m³ ktr. Määrä sisältää myös mahdollisesti tehtävien väliaikaisten täyttöjen edellyttämät ruoppaukset. Ruoppausmassoista 98 % arvioidaan olevan pilaantuneisuudeltaan tasoa 1A. Meriläjitettävät massat ovat korkeintaan tasoa 1B. Luokan 2 sedimentit toimitetaan luvanvaraisiin maa-aineksen vastaanottopaikkoihin.

30.10.2017

Lokkiluodon ja Koirasaarenluotojen meriläjitysalueiden vesilupahakemuksissa ja -päätöksissä on kuvattu alueiden meriläjitäksen ympäristövaikutuksia. Vesilupapäätöksessä on lisäksi edellytetty läjitettävien massojen kelpoisuuden arviointia. Lausuntoa koskevat ruopattavat ja läjitettävät massat vastaavat vesilupien lupaehdoissa kuvattuja massoja. Lausuntoa koskevien massojen läjityksestä ei aiheudu läjitysalueille lupahakemuksissa ja -päätöksissä kuvattuja haitallisia vaikutuksia suurempia vaikutuksia.

Lausunto

Ruopattavalla alueella on voimassa Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteys -niminen asemakaava, joka on saanut lainvoiman 11.8.2017. Koirasaarenluotojen ja Lokkiluodon meriläjitäysalueiden vesiluvat ovat tulleet lainvoimaiseksi loppuvuodesta 2016.

Kruunusillat-hankkeelle massojen läjitys on välttämätön osa Nihti-Kruunuvuorenranta -osuuden rakentamista. Läjityksestä ei arvioida aiheutuvan vesilupahakemuksissa tai päätöksissä kuvattuja haitallisia vaikutuksia suurempia vaikutuksia eikä korvattavaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä. Kruunusillat-hanke on kaupungin kärkihanke, jonka kanssa suunnittelu on edennyt yhteisymmärryksessä koko toimialalla.

Vesilain mukaisen luvan myöntäminen on perusteltua. Hanke on välttämätön Kruunusillat-hankkeelle ja meriläjitettävälle alueelle on vesiluvat. Alueella on selvitetty ja otettu huomioon ruopattavan aineksen laatu vesilupien tarkoittamalla tavalla. Hanke on asemakaavan mukainen. Kruunusillat-hanke edistää kaupungin yhtenäisyyttä muun muassa parantuvan saavutettavuuden myötä.

Lisätiedot

Hanna-Mari Tuominen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37255
hanna-mari.tuominen(a)hel.fi